

Valter Ljunggrens skrift
om Rya (Hembyggdstuga)

Äldsta anteckningen som arkivforskare
funnit i Rya kunnat få fram om
stugan ~~finns~~ ^{ärofinnen} 1713 i Jordeloken.
Lär brorhemmanet Rya 1, grä 3/8 mantal, nu-
varande hembyggdstugan alltså, jämte bror-
hemmanet Rya 2, också grä 3/8 mantal, ^{Tillsammans} ut-
göra Regements-räthemmanet härst hemman vid
Hans Chanska kavalleriregementet. Obs! hemmanet
Rya 2 ^{kompletter} ^{höst 1713}

Brorhemmanen voro staten tillhöriga
bondgardar. Brendatorerna grä dessa kallades
för äbor. För brukningsrätten erlades en
skatteränta som utgick till staten på
många olika sätt, huvudsakligen in na-
turen. I samt fall utgick räntan som
kasthall. Man kunde med länshyr-
ens tillstånd övertaga brukningsrätten
till annan person och lyhara gäst
hemmanet, och inom årens stadt und-
vissa regler. Hemmanet kunde också för-
kupas till skattehemman.

Mantal var en äldre skatteenhet
i Sverige, och betecknade en jordbesitt-
ning, tillräckligt stor och fruktbar
för att bereda statlig förnödenhet åt dess
brukare med familj, och samtidigt lämna
staten en viss skatt. 1/4 mth var
minsta medgivna storleken för en bond-
gard. Vid uppsättning av soldat eller
regemente sammanslogas så många gårdar
att de i normala fall, tillsammans
utgjorde ett helt mantal. I samt fall
bestod Rya 1 & 2 tillsammans 9/8 mantal,

1. Plot 3196 with 1111 et quadrat a end 18 boede
myllesen paa kornmarken.

Herb. burs
siner

Did you get word from the ~~authorities~~ and forward on
Card #1 from ^{W. T.} ~~the~~ ^{the} ~~testimony~~ of boat #115 5th highway return

aggravant on
it yellow, return same day 8 men found under garden
and under wall and slightly to the

Nothing
at all

55 A 1747

16-åriga Thina som vi kommer att återse
senare.

1747 gifter Thina Tomsen om sig med
Lissa Andersdotter, född 1713 i Ryge. (19)

1756 sätter de sig på undantag och
hemmet övertages av Anders Andersson,
som genom giftermål med Thina kommer
i besittning, därav A. R.'s äldste barn

1768, dör Thinas man Anders Andersson
och efterlämnar, förutom ankam, 5 barn
i åldern 1-12 år. Borgejtekningens protokoll
efter honom saknas. ~~A. R.'s äldste barn~~

4:de dag jul 1769 gifter Thina om sig
med sadelmakaren Fredrik Larsson, född
1735. Han först, finns nu en sadel-
makare på Ryge 1, och han sitter här
i regenslag av rusthållare, även om han
själv rider för sinnet ännu några år,
men laget har han lämnat och som
rusthållare har han stigit ett par
grader på socialskalan. Fortfarande är
~~19/11 1770~~ alltså Ryge 1 en sadelmakare
bortsett och blir det heller aldrig.

19/11 1770 föder en dotter Annika ~~och~~

den 4/11 1771 faller Thina i gårdsbrunnen

och drunknar.

1771 Dör Thinas farfar (och den 31 Maj).

~~Thinas man~~ förtärlas borgejtekning och
bedelning efter honom. (se 56 R)

Väl som särskilt står en vid genom-
läsningen är hur liten gårdens är

för den avlidne, ävenså att dotter ännu enlast borgejtekning

1772 3/2 sker borgejtekning efter Thina

och protokoll har skrivits av hennes

Länne har 350 Rdr riksgäldsmynt. (se 59 A)

Obs 1 Riksd. = 3 daler silvermynt

Detta bör gälla den del som mellan 1785-95
brutits av Fred Larssons hemman och äges av Ola Nilsson
Mans Larsson ~~efter~~ hade gården till 1820
då han försålde den till äldste sonen Sven.
(se 59 A)

Han bodde dock kvar på gården till sin
död 30 år senare.

Sven Larsson köpte hemmanet av
sin fader för 2000 riksdaler riksgäld. ^{den 1/1} 1820

Örråden till ~~försäljning~~ ^{försäljning} han kunde varit
syndad ^{Pän Larsson född 1767} ~~hos~~ ^{200 dagar efter köpet} den 6/4 1820 där
han och bouppteckning föruttes den 7/6-20

(se 60 A) Antligt detta protokoll tycks
Mans Larsson varit en syvonerligen
drifvåg man för riket mindre än 3 silver-
bagare och 4 silvertumlare är synlagna.

21 hästar, 2 oxar och 8 kor. men man.

Kustrens gang och linneblader är av
ett helt annat antal än vad före-
gående bouppteckn. visar. Likaså har
3 järnsvisar (här kallade "Kackelungnar")
förmodligen sättsgnar gjort sitt intåg på
gården)

Om Sven Larsson vetar så att
han 1852 övertämnade gården till
sonen Ola Svensson, men bodde kvar
där till sin död 1880. Inga bouppteckn.
handl. finnas. ^{sin död 1879}

Ola Svensson hade gården till ~~1880~~
^{och förklarade i sin bouppteckning 1884}
efter denna dag vetar vi inte förrän
1939 då gårdägaren heter Thorsen
Johansson i Rana.

6/

~~Den sammanhängande flykten den här.~~

Konget betalades med 1.350 kronor juldagen 1939.

1940 utlyptes stugan till staten för inboende av s. h. samvetenhet, som då arbetade med utgrävning och påbyggnad av Rysa kyrkan.

1942 börjar nedmonteringen av stugan och 1944 på söndagsmorgnaden inryggs den.

"De människor som flyttade stugan finns på ett inramat fotografi som hänger i hembyggsstugan. De kvinnor som hjälpte till, Mary Johansson fru och alla folks tjejer och kamrat några till omnämnas ingens städer.

$$\frac{7}{32} = \frac{3}{16} \frac{6}{32} \frac{6}{8}$$

$$\frac{2}{2} \quad \frac{24}{32}$$

3/ blöffe ständens. - - - -
1678

Den 12. aug bröth gen. leutenant Wessel
op med den danske armee fra Herrstedtsvad
blaster och satte sig imellan ~~Sönderstopp~~
Sönderstopp och Övdinge.

Karl XI's int: 1678 ~~KARL~~ Den 1. oktober, som var
en tisdag bröth sigh sig medt Pomen
från Dagetorp och marsierade til Gunnars-
torp. - - - - Den 4. dito - - -
i Käv stäv sigh. (ent. Hummerbyden den 3.)
- - - Den 13. dito marsierade sigh med
Pomen til Nørre Rörum som var en
Lördagen. Den 14. dito til Rysbergs.
Den 15. dito til Öster Rysbergs, som ligger
en half mil ifrån Sönderstoppa broo. - - -

Om notmannek. Steen sid 236
i Steensted sid 230

1/ är med bland de 266 fr 1658 och de 156 fr 1659
ästerjerner av "Steen Jacobsen, skaaing". Han var
til 3. kongens og stuv i den 10. de røte.
regementet som bestod av militærende studiosi.

Antikv. Erik Lundbergs No 1 Obs Sida 8 62A

Ryskengon som vanligtvis kallades för
byggandevärk och var främst som kam-
bygdsmannen.

Under de senaste 10 åren har det varit
sitt arbete pågått inom staden och
staden för att det ofta varit för bebyggelse
säger ut de vidspäddare arbetet och
för att de ska bli byggandevärk. Det
har varit en bra och frägen för bebyggelse
och byggandevärk som det har varit
kom. i stället varit inbjuden på att
för bebyggelse vidspäddare byggandevärk
och representeras av staden i
många sidor som mycket av att
staden och staden - och många sidor.

Staden har så många som är som gamla
pilotgästerna så ofta utan frägen
bl. som var jag ser ut som staden
pilotgäst, Pilotgäst, Pilotgäst
pilotgäst, Kalle Nöckels pilotgäst
och Kalle Nöckels pilotgäst.

(3)

mölla. Bland de källorna och bäckarna
kan ~~färd~~^{ant} ~~här~~ ~~Karlsholms~~ ~~kan~~ och
Skarpens län komma.

Det betydelsefullaste råddningsarbetet
under de senaste åren har dock gått ut på
allmogens gårdar och allmogens stugor. Och
här har råddningsaktionen omfattat
från nästan guld- och silvergruvor till
små stugor och stugor. Den största aktionen
utfördes i 1928 av Sveriges Riksdags Riksdags-
församling, som inkommit och fylld med
landgärd med mark och all för det
bestämda i oförändrat skick. Det var
den s.k. Riksdags- och stugor ^{i Riksdags}
marknad omfattande 172 län.

Bland de stora gårdarna ^{konst} ~~och~~ ~~från~~ ~~värde~~
är konstgjorda stugor i Riksdags- och stugor
och de stora gårdarna ~~och~~ ~~stugor~~, som
finns i Riksdags- och stugor
gården. Dessa gårdar ligger på
ursprungliga plats, - vilket är ~~stugor~~ -

(4)

Det är miljonerna som
söker sig ut till den som
är idealiska, men det gäller också
att bygga ett verk. - Tycker de det
är de sällan som bär sig ut och
samma för att (där) räddning. Men
det börjar man till flyttning. Den
samma plats av byggnaderna afånga.
Men även en räddning, att en flytt-
ning av en byggnad kan vara av en
ordentligt stor värde om en flytt-
ning utföras på rätt sätt. Den
måste således föregås av en noggrann
kalkyler, teknisk undersökning och
byggnadens från den mest möjliga
vidare undersökning måste omfattas
av en undersökning och foto-
graffering. Därefter måste även titta
någon om i andra miljöer och
måste se till att de inte blir på-
mätta för upp. Först efter denna
förberedelse kan en flyttning som

(5)

gamla och bevarade av byggnadens
historiska värde, genomföras. Just
från tre olika gångar ^(och) har den gamla
beträffande den ~~nya~~ för dryg halldes
Ragn Tegnér.

Om vi så oönskade vi på all den
på den skänkta byggnaderna, så
kan vi beträffande våra kyrkan
~~och~~, Skulle även bygga ~~ett~~ många
gångar skolen årlig är hålls om
den beträffande denna tillkommit.

Vi vill sålunda, att Dalby Kyrkhus-
kyrkan är byggd för år 1066, att
den som kyrkan byggdes för år
1123 och att kyrkornas i denna exempel
närvaras år 1145. - En tredje medeltida
kyrkan, den vi nämna årlig, den som
uppfördes i Sankta kyrkan, som
~~uppfördes~~ år 1195. -

Blund från främre by till kyrkan

Om så vill intressanta är beträffande denna kyrka
utgående för Huvudstaden Huvud kyrkan byggd år 1195.

(6)

från medeltiden utsträcker sig
från alla riktningar. Glänsande
som uppfördes år 1499 av greve Holsten
officiant. Den som delar ut medel
de som som för mig till stället ett
samt andra reaktioner byggande kunna
anföras från andra kyrkor och så
i Sverige. —

Portaffonden som byggdes här i staden
och på land byggd så skänkta vi i
samt alla till från olika Sveriges kon-
st och konstverk som till försking
har i staden i fullt och i kyrkan
för en ~~stora~~ relativ tid och bar en
mening. Vi ville skänka att ~~en~~
~~en kyrka som byggdes i 1499~~
~~från 1499 till ett av 1499~~
vackert konviktur - det s.k.
Palatset som byggdes från
1400-talet till 1500-talet
byggare och den affonden en

7.

hal, såd anden kowen de Ues.
kinn da coot, i Melun, Lundskona,
lund etc. vato r, att de fof eller
sy från 1600 - om 1700 - talen. —
Pittafanta alle dett hus an det
vork ^{ingre} blott yttelstet som finis kore
i usprungst reich. Pannin dett
Den usprungst reich Pannin dett
kun vork akkurat omes lopp gill
for loand om dett omes gill
allra mableringen om mableringen
i övrigt.

Både affande vore allmogestagor
 de det lide anlyft brucast både affande
 de elskia ätalen, ^x för deras uppförande
 Motu både affande $\frac{1}{2}$ av de andra de
 under ~~de~~ vandra ätan så otvada rygg
 av ringarna för vi skillett både om de
 upatysningar. - Lärde i ryggen ringarna
 i Hållstaden hade vi lemda i
^x från här för vi en vändpunkt för oss alla och
 - hade skenat en delning om de i laget för oss.

(8)

Stachala byållens utbyggda ämbets-
1611 och Stachala byållens som var en
flyttad till Östergötland från Rönne.
Någon hade en kammare byggd
av trä för den öppna staden i Stachala
ämbets 1841. - Byggnaden är byggd
av trä byggd i Stachala - Byggnaden
från H. Rönne, var en av den byg-
gnaden ~~byggd i Stachala~~ i Stachala
byggnaden år 1730. Den byggdes mellan
1730 och år en gammal byggnad som
flyttad dit från annat håll och
sedermera byggd om från
1600-talet. - Byggnaden kunde den vara byggd
av trä.

Byggnaden flyttad, så
har en utföring byggd av trä
låt även vara byggd ^{statistisk} byggd, varför
ingen annan byggd byggd för den äldra
ännu en till byggd. Byggnaden byggd
av ^{trä} byggd, skulle byggd ha

(9)

uppförts år 1812. Härvid hade man
begagnat sig på en äldre byggnads-
stuga, vilken flyttat sin plats
från annars kall inom korten,
och som man placerade som
små partier i den nya byggnads-
byggnaden. Stugan hade byggts på efter
i bilden anför, för att man skulle
de utgående som de hade kravde.
ni om vilken kök, tillstuga, spiskammare för stuga, kammar och
- Huru ganska många byggnader stuga
byggdes, på andra sidan för stuga, kammar och all red.
och som den flyttades till platsen
huru och angiva för med angående
på något sätt. Huru för det lag har, för en
materialist ~~konstrukt~~, blivit grundligt
beaktat och jämfört med öfrigt
byggnadsmaterial från stuga. Det
kan antas att man har, att stugans
bålen är omarbetade på samma
sätt som flyttat stugans bålen
och den tyder på att den har
en åkeringsvärd ålder. - Som

(10)

Jag tillägnar meddelande såsom
högstads från 1600-talet och möjligen
kunde den vara ännu äldre. <sup>Regeringen kan
mycket väl vara
äldre än</sup>
Den sågna delar i Rya stugan
har den värdiga raggpövelen i Ragg-
stugan. Denna panel är dock ~~ett~~
tecken av gamla egna dottern och
~~hennes~~ har smärskt tillkommit i samband
med stugans återuppförande som högstads
under 1812.

Rya-raggstugan har emellertid
med sin kända till det baserat ut
högstads stugor, som i form liksom
form utöver inom en bred sträcka
omfattande Blekinge, som Skåne
och Halland. Bortsett typen går i den
~~utöver stugan~~
Andra från om många det tydligt
märkt. Den kallas också Raggstuga -
sitt typen eller högstads stuga.
Typiskt för denna byggnadsform
är att den raggstugan i runda

②

[illegible]

(12)

akta kroytaftsteyger, bidda blygde
utänför kroytstyg - och mässing omständiga,
kan en dans an belygga i Bollungstyg
utänför kroytstyg och omständiga
kroytstyg kan en gå in för att få guld
i kroytstyg och omständiga på platen.

Kan alltså kroytstygarna från
Ragn, jahan på dierha traditionerna
från vikingstiden, så kan dans
i sin guld från Ragn-talet en
of mässing strog. Den vider
kan mässingarna från ett guld
mässingarna, som kan kroytstyg
en kroytstyg från kroytstyg kroyt-
stygarna kroytstyg. Den vider
en kroytstyg, en kroytstyg kan
dyska upp kroytstyg kroytstyg. Den
vider kroytstyg kroytstyg på guld
kroytstyg kroytstyg kroytstyg
kroytstyg kroytstyg kroytstyg

(13)

finerna, där hvarbörda folket ~~spelar~~
orsamt håller till. Vid sådana och koret
hva som manliga och kvinnliga i "lilla
Gruka", där ^{hvarbörda} ~~lygga~~ folket ~~frånvarar~~
~~frånvarar~~ åte. För en spik som en
engla i moderniteten liksom
vaken ~~den~~ "salen" i koret
bräda ånda. Det kore genom
kasta förändra liksom förståsom
hva ~~skett~~ en förståsom med
kannan och kista kasta. Med
sommar dringplötarna hvar för
viken från en plats där salen med
lygga, till kasta bräda ånda
på andra sidan lilla Gruka. —

Det är friga om, om ante Paga-
struggen är den brunningsbrunn bland
~~hvarbörda~~ ~~den~~ de sydgående kasta
i Marina, där skenar från kriga
vi ~~ändskullarna~~ brunningsbrunn allen
de ~~lygga~~ gjort sitt intäda.

Som kallade, bokat och afslut
 byggnad varken var så många Rysa-
 stugans inga kunde sina föregångare
 efter, och jag vill också från
 denna hembyggs förbund uttala
 förbund vänni tack för
 * Den Rysabergs hembygds förbund
 för den värdfulla insats förbund
 gjort i denna hembygds - och
 husekonomiska värld genom
 stiftandet av denna byggnad varken.

X) Den Rysabergs hembygds förbund
 gör en för att kända Rysa grunden
 så som det med att desset efter-
 mål: dels att kunna att av byggnads
 intressanta äldre byggnad varken
 dels att genom byggnaden för
 en förbund för alla de allmoges
 redskap, möbler och hushåll

ännu, att inköpta möbelförfrågan från gränden
från kända, har varit stora och
möblerna. Möjligen kan man också
tänka sig att de är de möblerna
som finns i byggnaden - till under-
tag från ~~gränd~~ kända, kända
i ordningställande i tid typiska interiörer
skulle dock kunna göra värdslösa
"salen". Här skulle man kunna
inreda en riktig museum. Riktigt
vare dock, om man vill se
och i själva förhållande museum
till byggnadens rind. Här kan man
läsa utas av en stor värdslösa
rum - en på andra gatorna.

- I avseende på de skulle
jag vilja uppmärksamma alla Riksbanks-
ben, i första hand. Långa till hem-
byggd museum alla gamla förbruk,
som ni ej längre vilja behålla.

(17)

Men ofom de inte är lönna även
de upplysningar ni vet om föremålet
ifråga. Dessutom blev det värde,
och en annan en sak. Har ni en
gammal kantzak, så kan ni inte
bort den i den tron, att den skulle
värde för att den är defekt. Men
byggd murar lara lika gamla med
den kantzak frequent som de
bela föremål en och många gång
ha blivit som verkligen deppiga
något att eftervärlden. - I byggd-
murar för också alla den kantzak
föremål och minas saker en värde
fästad den gången de ha gått
ut i en gamla miljö -

Enom att Rosabays byggd föremål
nu ålagt sig att kalla upp till och värde
den det gamla jämföras grovare
kantzak, byggd murar och byggd
äldre kantzak föremål murar har den.

genom sitt nya nådd mål - se hem -
 byggd museum. - Skapat de bästa föreläs-
 ningarna för ~~villaförbättrings~~
 och byggnadsfrågor. En lyckligt lösnings-
 ar sin ansvarfulla uppgift i ma-
 tid och framtid. Men ändå vad
 som står, har dock blott själva bygg-
 nadsarbetarna i verkligt rest. De gäller
 nu ~~många~~ att se att det hela
 också blir en prydning för byggnaden.
~~En~~ En viss planering och planering
 är ofta kommit och denna ~~bebyggd~~
 område borde också föras med
 en utbyggnad, som kunde lämna
 det gällande skydd och markerna
 dess praktiska av fridlyst natur -
 och kulturreservat. -

Som med den kringvinkeln, ~~och~~
~~och~~ och öfriga, som pågick
 handskarna av denna bebyggd-
 vänds arbete, blev man förvisso se

19.

Gäst på den framtida utvecklingen.
- Gärn hade jag glädjen att få vara
med vid förbandelämnets tillstånd
flyttningen av Rys - byggnaden och
då var med stor ~~glädje~~ tillfreds-
ställelse jag kunde konstatera entusias-
men hos alla dem som hjälpte till
med byggnadens nedläggning. Bland de
även följande visades att sigalen
och medlemmarna ett stort intresse
och många är de som på det mest
osynliga sätt ~~en~~ ställt till oss kraften
till införande för arbetet lyfte
genomförande. Den stora kraften
har kallat vårt förenings ordförande
föreläsare i Partis Huset. Men
~~förutvarande~~ ^{förutvarande} ~~till~~
~~i samma ärenden~~ ^{riktas i öst} ~~all~~
^{på} vandrast och till hemmet Kalle Holmgren
Johann Gunnar, Alfred Tell, Gustavsson
Hjalmar Persson och byggmästaren
August Johansson. ~~Till slut~~

Dessa flecken skulle vi vilja skänka till
 personligt tack till, men de kunna
 komma till förbundet bara alla,
 som med gäver tiller påskade om
 en eller andra slagte, hjälp
 Rådgivaren hembygd för en
 förverkliga sin plan på skapandet
 av en ^{nyttigt} hembygd museum. - Måtte
~~framtiden~~ ~~gå~~ för en
~~liten~~ ~~lys~~ ~~en~~ ~~framtid~~ ~~ta~~
~~mötes~~ ~~lys~~ om lycklig fram-
 tid till mötes!